

Sri H. S. SIDDAPPA.—No. Madam, I want the Hon'ble Minister to go into more details. I am not insisting on his reply just now.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕಾಲಿಂಗ್ ಆಟೆನ್ಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿರುವಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದೀರ್ಘ ಕಾಲ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಮೇರೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದೆರಡು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು. ಈಗ ತಮಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಕಾಲಿಂಗ್ ಆಟೆನ್ಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೆ ಬಂದ ಮೇರೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಬಿಡುವು.

NOTICE OF ADJOURNMENT MOTION

re: STUDENTS' STRIKE AT HUBLI

2.00 P.M.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್(ಹುಮ್ಮಾದ್).—ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಕೇನ್ ಚಾರ್ಜ್ ಆದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ನಡುವೆ ಸಂಧಾನವೇನಾದರೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಏನಿದೆ, ಅವರ ಬೇಡಿಕೆ ನ್ಯಾಯವಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ನಿನ್ನೆ ಕೂಡ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೇನ್ ಚಾರ್ಜ್ ಆಗಿದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹತ್ತೊಂಟಿ ಮೀರಿ ಹೋಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ನಾಳೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಶಾಂತಿ ಮುಂತಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಕಾರ್ ಆಟೆನ್ಷನ್ ವಿಷಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಹುದು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri A. R. BADARINARAYANA.—Two matters are involved in this particular matter. One is the caning of the students about which perhaps the Hon'ble Chief Minister would be in a position to make a statement. I am not competent to make a statement about it. As regards the enhancement of fees, Government have adopted a pattern of fees and there is no intention to change it. That is all I can say.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಫೀಸನ್ನು ಏರಿಕೆ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಬಡತನದಿಂದ ಜನರು ತೊಳಲುತ್ತಿರುವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಏರಿಸುವುದು ಯಾವ ನಿತಿ, ಯಾವ ನ್ಯಾಯ? ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವವರು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವೇ ಇದು ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೇಳಬಹುದು.

Sri A. R. BADARINARAYANA.—Madam, he wanted to know what had happened. I am only making a statement of fact. If they want to discuss the matter, they may bring a separate resolution or motion.

Sri V. N. PATIL.—The Education Minister said that Government is not going to reduce the fees. Shall I take it that that is the answer from the Education Minister? The fees which was Rs. 10 has been raised to Rs. 15. Is it not a burden on the students? I want a statement from the Education Minister. He says that he is not prepared to change the pattern.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಬೇಕಾದರೆ ಬಂದು ಕಳುಹಿಸಿ, ನೋಡೋಣ.

Sri V. N. PATIL.—Is the pattern going to help the students? Is it a just pattern? Are you not going to do injustice to the students by having this pattern? Are the students not entitled to say 'Hell with this pattern'? I would request the Education Minister to reconsider the matter. ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದುದನ್ನು 15 ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥದ್ದು ಮಾಡಬಾರದು. ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ದರದಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತೆಯೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಿದೆ, ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾವು ಕೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ?

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ) — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿನದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವಂತೆ ನಿಸ್ತೆಯ ದಿವಸ ಕೂಡ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರ ಮೇಲೆ ಕೇನ್ ಚಾರ್ಜ್ ಆಗಿ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಗಾಯಗಳಾಗಿವೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಟ್ಟಿ ಹೋಗಿ ಹೊಡೆದದ್ದು ಏಕೆ? ಫೀ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಫೀ ದರ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಡಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಫೀ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕಾರ್ಲೇಜುಗಳಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪ ಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲವು ಕಾರ್ಲೇಜುಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೊಡತಕ್ಕ ಫೀನಿಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಹಣವನ್ನು ಬಿಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಫೀ ದರದ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಲಾದರೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಫೀ ದರವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯ ವಿಷಯ ನಿರಾಯುಧ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಟ್ಟಿ ಹೊಡೆದದ್ದು ಏಕೆ? ಗಾಯವಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡೆದದ್ದು ಏಕೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಒಂದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ಇಂಥದೇ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಿದ್ದುವು. ಆದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗಲ್ಲುಗದ್ದೆ ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ನಿಸ್ತೆಯ ದಿವಸ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ಈ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊಡೆದದ್ದು ಏಕೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

† Sri C. M. ARUMUGHAM (K. G. F.) — Madam, I am raising a point about the police attitude towards the public in general and the student community in particular. I can say that the attitude of the police has not changed at all from the Britisher's time to the present Chief Minister Sri Devaraj Urs' time. There has been change of Government and they are bent upon changing the society. In the present democratic set up though they are changing the society, they have not given any instructions to change the attitude of the police. The police are behaving in the same fashion as they

were behaving during Britisher's time. Therefore, it is very necessary that there should be a change in the attitude of the police towards the students. The students in Japan change the Government. A day will come when the students here also would change the Government. It is very necessary that the Government should try to understand the problems of the students and help them. What happened in Hubli and Gulbarga will have repercussions; it will have an impact on the Government. The students of today will become the IAS and IPS officers of tomorrow. Like my friend Sri Chennabasappa they may become Public Works Ministers. Some Ministers while addressing a meeting outside or making a statement here say that action will be taken according to law. Dealing with the students is one thing and dealing with the general public is quite another thing. Police men should know how they should behave with the students. If a simple injury is done to an ordinary Constable, immediately the police resort to lathi charge or firing. If any injury is done to a Police Superintendent, immediately they will shoot. I know so many persons who sitting in a jeep give orders to shoot. There are Ministers who sitting in Ambassador cars, pass orders. The Speaker is also having an Ambassador car. I know some police officers using Impala cars and still you talk about socialism. People moving in such cars sit in office and order for lathi charge. Is it in the fitness of things that the police attitude should remain as it was during the Britishers days? If you allow things to continue like this, there will be no change from what it was during the Britishers days? I do agree that there have been some changes in the taluk and village levels. I know during those days roads were constructed only in cities but now things have changed and communication facilities are provided in villages also. But with all these changes in the general set up, there is no change in the attitude of Police. You must see that their attitude also changes according to the modern trend. They must move in the direction wind blows. You cannot make them to break the bones of students or arrest the students and put them behind bars. If you do that, they will cultivate that habit and become a political party and will revolt against you. If the Government has the courage and interest in the student community, you must immediately take action to give exemption of payment of fees. You should not resort to lathi charge. Can such a thing happen anywhere in a civilised country? When students appeal for exemption from payment of fees or reduction of fees, you immediately resort to lathi charge. When the assembly is sitting here, such things are going on. We take a very serious view of this issue and we demand that either the Education Minister or the Chief Minister should furnish to this House information as to how many students were arrested, how many were released and how many times lathi charge was resorted to.

† ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಭೆಯು ಉಪನಾಯಕರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಈಗ ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅವರು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಹುಡುಗರ ಅನೌರಸ್ತ ಚಳುವಳಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಟೂಡೆಂಟ್ಸ್‌ಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿ ಶುರುವಾಗಿದೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ಬಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಈಗ ಚಳುವಳಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ನನಗೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಿಂದ ಸುಮಾರು ಹತ್ತಾರು ತಾರುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ದೂಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ದಿನ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟುಡಿ ಟೀಮನ್ನು ಅತಿ ಜರೂರಿಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಏನು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿತ್ತೋ ಅದು ಇದುವರೆಗೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಪೊತ್ತು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧದ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಇವೆ. (1) ಹುಡುಗರ ಚಳುವಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ, ಏನೆಂದರೆ ಬರಗಾಲ ಖೇಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾದಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸೆಕೆಂಡ್ ಟರ್ಮ್ ಫೀಸ್ ಎಕ್ಸ್‌ಮೆಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕೆಲವು ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಫೀಸ್‌ನ್ನು 100 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಏನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ರಿಡಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸುಮಾರು 4-5 ತಿಂಗಳಿಂದಲೂ ಹುಸುಗರು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಎಜಿಟೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುವದರಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಂತಯ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈಪೊತ್ತು ಕುರಿತು ಅನುಮಾಧಾನ ಉಂಟಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎವ್ಯಾರ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಫೋಡ್‌ರವರು ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು ಏನೆಂದರೆ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಫೀಸನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಕಾರ್ಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಫೀಸ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಕೆಲವು ಕಾರ್ಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅದು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕಂಟ್ರೋಲರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಗೊತ್ತು. ಅವಕ್ಕೆ ನಾನು ಕಾಷನ್ ಆಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದುದರಿಂದಲೇ ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟುಡಿ ಟೀಮನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಏನು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿತ್ತೋ ಅದು ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸ್ಟುಡಿ ಟೀಮಿಗೆ ಯಾರು ಯಾರು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಅನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಪೊತ್ತು ಹೇಗಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ನಿವ್ವಳಿರಪ್ಪ.—ಈಪೊತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಸ್ಟುಡಿ ಟೀಮನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ. ಅಲ್ಲಿ 3-4 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತ ಕೊಡಬೇಕು. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಬದರ್ ಮತ್ತು ಬಿಜಾಪುರ ಆಲ್ಯುಮಿನಿ ಜನಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅರಿತು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅತಿ ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೇನೇ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿರುವಂತೆ ಜಾಗೃತ ಒಂದು ಸ್ಟುಡಿ ಟೀಮನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಲ್ಲದೆ ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪೊಲೀಸಿನವರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಬಂದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಪರೇಟಿಂಗ್ ಅಲ್ಲ, ಈ ಮನೆಯ ಉಪನಾಯಕರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಏನೆಂದರೆ ಹುಡುಗರು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿದಾಗ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿಯನ್ನು ಡ್ಯಾಮೇಜ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ

ಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಆಗಲಿ ಪೊಲೀಸಿ ನವರ ನೆರವು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರು ಇದನ್ನು ಹತ್ತೊಂಟಿಗೆ ತರಲು ರಾಶಿ ಭಾರ್ಜಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಬಳುವಳಿ ಆ ವಜ್ಜೆಕ್ಕೆ ಬಂತೇ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೇ ಮಾರಕೆ ದಿವಸದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಬಂತು. ಒಬ್ಬರು ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರು ಆದ ಗೌರವಾನ್ವಿತವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಯಾರಿರುವವರ ಮನೆಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಅವರ ದೇವರ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರ 12 ವರ್ಷದ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ರಾಶಿ ಭಾರ್ಜಿ ಮಾಡಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಹೊತ್ತಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಮಾಟಗೇರಿ ಅವರು ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗಲೇ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆ ಬಲಶಃ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಡೆಯುವುದಾದರೆ ಈ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಬಳಸುವುದಾದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಡುತ್ತದೆ. ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸುವುದು ಪಾಪದ ಕೆಲಸ, ಅದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದು ನಡೆಯಬಾರದು ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಹೋಂ ನಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆ 70 ಗಲಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ನೋಡಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇದರ ಅನುಭವ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಆಂತರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ತಾವು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇ ಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ ಇರಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರ ಮಕ್ಕಳು, ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲರೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಒಂದೇ. ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಸಮಾಜನ ಮಾದುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡುವ ಚಟುವಟಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಪೊಲೀಸನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಮಾಡುವುದಾ ದರೆ ಜೀನುಗೂಡಿಗೆ ಬೆರಳು ಇಚ್ಛೆರ ಏನಾಗುತ್ತದೆ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಲ್ಬಣಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಬಾಸಗಿ ಕಾಲೇಜಿನವರು ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಹದ್ದುಮಾರಿ 100 ರೂಪಾಯಿ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪರಿಸಿದಾರೆ. ತಮ್ಮ ನಿಯ ಮಾವಳಗಳನ್ನು ಹದ್ದುಮಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೆ ಹತ್ತೊಂಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಶಿಕ್ಷಕವಾಗಿದೆ. ಆರು ತಿಂಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆ ಏನು ಇದೆ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದ ರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಷ್ಟೊಂದು ಮುಂದುವರಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಐದನೂರು ರೂಪಾಯಿ ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ಇರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಈ ಫೆನಿಲೀಸ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯ ಆಗಬೇಕು. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳು ಸ್ಟೈಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ 5 ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನದ ಗೊಂದಲ ಎಬ್ಬಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡಬಹುದು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಬಡವರಿಗೆ ಇನ್‌ಕಮ್ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕಿ. ತಹಸೀಲ್ದಾರ್ 500 ರೂಪಾಯಿ ಇನ್‌ಕಮ್ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು 10-20 ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಬೇರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಬಡವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಇನ್‌ಕಮ್ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅತಿ ಜರೂರಾಗಿ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೂಕುನುಡುಕಬೇಕು ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಕನಕರ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರತಕ್ಕ ವರ್ತನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು. ಇನ್ನು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತ ಘಟನೆ ಬಗ್ಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಏನೆಂದು ಡ್ಯಾಮೇಜ್ ಆಗಿದೆ ಎವರೆಂಟ್ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರ ಅವರ ಮನೆ ದೇವರ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊಡೆದು ರಕ್ತ ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ, ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿರುವುದು ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತೀರಿಸ ಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಬೇಗಪ್ಪ.—ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂಸಾಕೃತ್ಯ ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡುಮಾತು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಹೇಳುವುದು ಸಾಲದೆ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅರ್ಮುಂಗಂವರು 10 ನಿಮಿಷ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಅರ್ಧಗಂಟಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ನೀವು ಅದಕ್ಕೆ ಫುಟ್ನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗ ನಾವು ಹೇಳುವ ಮತ್ತು ಕೇಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಉತ್ತರಭಾಗದ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿದರೂ ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ನಾವು ಹೇಳುವುದು ಕೇಳಿರಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ವಿಚಾರ. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್.—ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಬಿಜಾಪುರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ಆಮೇಲೆ ಹೇಳಬಹುದು.

† ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲ್ ನಾಗರಾಜ್.—(ಚಾಮರಾಜ್‌ಪೇಟೆ).—ಮೂರನೆಯ ದಿನದಿಂದ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪೊಲೀಸಿನವರ ಪಾಶವೀಕ್ಯತೆ ನಡೆದಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಕೆಲವು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ನನಗಂತೂ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ತೆದುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೂತಿರತಕ್ಕ ಹಿರಿಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು ಅವರು ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸುಗಮವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸುತ್ತೇವೆ, ಎಲ್ಲರೂ ತೊಂದರೆಯಾಗದ ರೀತಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ನಾನು ಧ್ವನಿ ಗೂಡಿಸಿ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸ್ಪ್ರಿಂಕ್ ನಡೆದಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಲೆಲೇಂಡ್ ಪಾಟೀಲ್ ಸರ್ಕಾರದ ನುಪನ್ನು ಕತ್ತಿಹಾಕಿದರು. ಇದೇ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು, ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು ಇದೇ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಏನು ಆಗ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಸರ್ಕಾರ ಹೋಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದರೆ ಬಂದೂಕ, ರಾಠಿ ಎಲ್ಲವೂ ಪೊಲೀಸ್ ಕೈಯಿಂದ ಹೋಗಬಹುದು, ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬಹುದು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಪೊಲೀಸರ ಕೈಯಿಂದ ಬಿಡಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಆದರೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರ ಅಚ್ಚಾಸು, ಆಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯ ನೋಡಿದರೆ ಅವರಿಗಿಂತ ಒಂದು ಕೈ ನೀಡುವ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಣ್ಣನವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಕ್ಕಳವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಚಳುವಳಿ ಬಂದಾಗ ಅವರ ಎದುರು ನಿಂತು ಅವರಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರ ಧೈರ್ಯಕ್ಕೆ, ಅವರ ಗಂಡಸ್ತನಕ್ಕೆ ಅಪ್ರೀತಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ, ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಕೇಳದೆಯೇ ಆತ್ಮಾನನೆ ನೀಡಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಹೋದಾಗ, ನಾನು ಶಿವಣ್ಣ ಕಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿದ್ದೇನೆಯೇ; ನಾನು ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್ ಎಂದು ಉದ್ಘಾರವಾದ ಮಾತು ಆಡಿದ್ದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರೇ ಕಾರಣ.

2-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮಗೆ ಬಂದ ಪರದೆಯ ಮೇಲೆ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡಿದರೆ, ನಾನು ನಾಗರಾಜ್ ಅವರೇ ಪ್ರಚೋದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. This not the way of tackling the matter.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಕಾರಣರು ಆಗಿದ್ದರೆ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಬಾಪೂಗೌಡ ರಾಯಪ್ಪ (ಶಹಪುರ).—ನಾನು ಅಲ್ಲದ್ದಂಥ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಅದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ನೀವು ಅಲ್ಲದ್ದು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನನಗೆ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ. ಅವರು ಬಾರದೆ ಇದ್ದಾಗ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದೂ ಸಹ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ವರದಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಏನು ಹೇಳಿದರು, ಒಟ್ಟು ಏನು ವರದಿಯು ಮಾತು ಬೇಡ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ವಿಚಾರ ಇದೆ, ಏನು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಿ, ನಾನು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರು, ಇವರು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ. ನಾನು ವ ನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಷ್ಟೆ, ನನಗೆ ಎಷ್ಟೋ ವರದಿಗಳು ಬಂದಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ, ಅದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾವು ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದು, ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹಾಗೆ ಕಾರು, ಪ್ರವೇಶ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ನೀವೂ ಕೂಡ ಬುಧ್ಧಿ ಹೋಗಿ ಸೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವರದಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಓದುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಮಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿದರೆ, ನೀವೂ ಸಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ;

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಯಾವಾಗ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ !

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಅದಕ್ಕೂ ಕಾಲ ಬರಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಿ, ಆಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ನೀವು ಸೇರಬೇಕೋ, ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ನಾವೇ ಸೇರಬೇಕೋ ಆಮೇಲೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಲುಘವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ತಾವು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಅಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ದುರಂತ ನಡೆದಿದೆ, ಮನೆಗಳನ್ನು ನುಗ್ಗಿ ದ್ವಾರ, ಹೋಟೆಲುಗಳಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ದ್ವಾರ, ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ದ್ವಾರ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ (ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ತಾಪೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ನೀವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲ್ ನಾಗರಾಜ್.—ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಮಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಚಲಗ್ರಾಂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ನಾನು ಪೊಲೀಸ್ ವರದಿಯನ್ನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ; ಜನಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ನಾಲ್ಕು ಜನ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು ಎಂದರೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪೊಲೀಸರ ಮೇಲೆ ದರ ರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಏನು ಆಯಿತು ಅದರಿಂದ ಪೊಲೀಸರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಶಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿ ನರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ರಾಗಾಯಿತು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವೂ ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಖಾಸಗಿ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪೊಲೀಸರು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದು ಈ ಚಳುವಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಅದು ಇವತ್ತೇ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಏನು ವರದಿ ಬಂದಿವೆಯೋ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು, ಅದು ಪೊಲೀಸ್ ವರದಿಯಾಗದೆ ಸತ್ಯಾಂಶದಿಂದ ಕೂಡಬೇಕು. ಪೊಲೀಸರು ಯಾರು ಯಾರು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಅನ್ಯಾಯ ವಾಗಿದೆ ಅವರನ್ನು ಸಕ್ಷೆಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಗೃಹಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪೊಲೀಸರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲೆ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಚಾರ್ಜ್‌ಪೀಟು ಹಾಕತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ನಡೆದು ಬಂದಿದೆ. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ನೂರಾರು

(ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್)

ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಗುಲಬೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪೊಲೀಸರು ನಡೆಸಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯ, ಅಕ್ರಮ, ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ನಿಲುವು ನೂತನ ಚೇತನ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ಅಧ್ಯಕ್ಷನವರೇ, ಈ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಗಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು, ಪೊಲೀಸರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಹಾರ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾವುಗಳು ಬಹಳ ನಿರ್ದಯರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದೂ ಸಹ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿವೆ, ಏನೆಂದರೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆಷ್ಟು ಅನುಕಂಪ ಇದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಅನುಕಂಪ ನಮಗೆ ಇದೆಯೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮುಂದೆ ಸತ್ಪ್ರಜ್ಞೆಗಳಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆಷ್ಟು ಅಭಿಮಾನ ಇದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ನೂರು ಪಟ್ಟು ಅಭಿಮಾನ ನಮಗೆ ಇದೆಯೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.— ಟೀಯರ್‌ಗ್ಯಾಸ್‌ನಿಂದ ಸತ್‌ಪ್ರಜ್ಞೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ರೀತಿಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಬಂದಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿರಾ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಯೋಗ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.— ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿರಾ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಬರುತ್ತವೆ, ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತವೆ. ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವವಾದಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿರಾ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯ ಅಂಗ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ವಿದಿಯಮಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದರೆ ಇರುವಾಗ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಒದ್ದಿದ್ದೇವೆ, ನೀವು ಒದ್ದಿದ್ದೀರಿ, ಎಲ್ಲಾ ಜನರು ಬರತಕ್ಕಂಥ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸೈವೇನ್ಲಿ ಆಡ್ಲಿ ಮಾಡಿ, ವಿದಿಯಮಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಎನು ಮಾಡಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.— ತಾವು ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಕ್ರಮ ಇದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪೊಲೀಸರು ಹೊಡೆದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ನಿರ್ದಯೆಯಿಂದ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನುಮ್ಮನೆ ಅವರು ಇವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬರೆಯುವಾಗ ಯಾವ ಯಾವ ಕಡೆಯಿಂದ ವರ್ತಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿದಿಯಮಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದಿರೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ನಾವು ಏನೇ ಕೇಳಬೇಕಾದರೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬೇಸ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳಬೇಕು. We have no administrative machinery.

SRI D. DEVARAJ URS.— You may depend on that, and also depend on our statement.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ.— ಗುಂಪು ಕಟ್ಟಿ, ವಿದಿಯಮಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಚಳುವಳಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳಾಗಲಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಭೆ ಹೇಳುತ್ತದೆಯೇ? ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕರೇ. ಅದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದರೆ ನಾವೂ ನೀವೂ ಅದನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಸನದಂತೆ ನಡೆಯುವವರು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ಅವರು ಮಾಡಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶಾಸನಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆದು ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ಕಾಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪೊಲೀಸ್ ಆಕ್ಶಮಾಡಿರುವುದು. ಅವರಂತೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಹಾಗೆ

ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ನಿಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾದಾಗ ಪೋಲೀಸ್ ರಕ್ಷಣೆಬೇಕೆಂದು ನೀವು ಮೊದಲು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ. ಎಲ್ಲ ಸೂಕ್ತವೋ ಅಲ್ಲ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಾಗ ಪೋಲೀಸರು ಮಾಡುವುದೆಲ್ಲಾ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹೇಗೆ? ಎಲ್ಲಾ ದರೂ ಅಕ್ರಮ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಸರಕಾರ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸಮಾಜವಾದಕ್ಕೂ ಪೋಲೀಸರಿಗೂ ಸಂಬಂಧವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಸಮಾಜವಾದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸರಿಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಬಾರದು. ಅದು ಮೂಢೂತವಾದ ತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದುದು. ಇದು ನನ್ನ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಾವೂ ನೀವೂ ಸೇರಿ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸಮಾಜವಾದ ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಏನೋ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ವಿನಯದಿಂದ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ವಿಷಯ ತಮಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

Shri D. DEVARAJ URS.—On 21st November 1972 students of Kittel College, Dharwar abstained from classes protesting against the proposed rise in tuition fees.

On 23rd November 1972 students of Kittel and J.S.S. Colleges, Dharwar, took out a procession and held a meeting. They abstained from classes on 27th November 1972 and observed "Dharwar Bundh". On 27th November 1972 they went in a procession to Karnatak University Campus and dispersed peacefully.

On 27th November 1972 students of Hubli private Colleges (Kadasiddeshwara and Jabin Science Colleges) took out a procession and held a meeting on the same issue. There were instances of stone throwing at the Industrial Training Institute, Ashoka Hotel, Chandrakala Theatre and Sudharshan Theatre, causing minor damages. The Police prevented untoward incident and took up four cases. The total damage is worth Rs. 100.

On 28th November 1972 the students took out a procession at Hubli. They blocked traffic and National Highway by squatting on the road and placing obstructions. They also pelted stones. They set fire to the tar drums. The Police dispersed the students peacefully. Four policemen and one student received minor injuries in stone throwing incidents. Two cases were registered by the Police.

On 29th November 1972 students blocked the National Highway by putting road blocks. The Deputy Commissioner and the Superintendent of Police advised them to remove the road blocks. Then they started pelting stones at the Police and also setting fire to wooden logs used as road blocks. They were dispersed by mild lathi charges. 2 S.Is, 5 P.Cs. and 2 students sustained injuries in the incidents. A Police van was also damaged. One case of rioting was registered. Intensive Police patrolling was arranged.

(SRI D. DEVARAJ URS)

As the students' agitation is likely to continue and take a violent turn, the District Magistrate, Dharwar, passed prohibitory orders under Section 35 of the Mysore Police Act to be in force in Hubli City from 7-00 A.M. on 30th November 1972 to 10-00 P.M. on 6th December 1972, both days inclusive.

On 30th November 1972 two groups of students violated the Prohibitory Orders. Hence, 20 students have been arrested for violating the prohibitory Orders.

The situation is peaceful in Hubli-Dharwar area.

ಇದರಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸೆಸಸ್ ಆಗಿದೆ, ಮತ್ತೊಂದಾಗಿ ಎಂಬುದನ್ನು ವರದಿಯಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಯಾವ ವರದಿ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನಂಬಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಪತ್ರಿಕೆ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ಹೇಳುವದಕ್ಕೂ ಪತ್ರಿಕಾ ವರದಿಗೂ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಹೇಳುವುದು. ನಾನು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಸಹ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. I have nothing to say against the paper reports that have appeared in the Press.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಪತ್ರಿಕಾ ವರದಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ವರದಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಒಂದೇ ಸಲ ನಂಬುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಉತ್ತೇಜಿತ ಮಾಡಿ ವರದಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ವರದಿಗೂ ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕಾವರದಿಗೂ ಅಂಥ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸಿನವರು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಪೊಲೀಸಿನವರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸದೆ ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇನು? ಶಾಂತಿಯುತವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶನವೆಗೈದರೆ ವಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಶಾಂತಿಯುತವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? Whoever that man is, if he deserves to be punished, we must take action against him. ಶಾಂತಿಯುತವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ದಾರಿಯಿಲ್ಲ ಹೋಗುವವರಿಗೇಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಪೊಲೀಸಿನವರು ಮನಗಳಿಗೆ ನುಗ್ಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯೇ? (ಗರಾಜೆ).

Sri D. DEVARAJ URS.—If a man has committed an offence the Police Officer has to go in search of him. If he is a culprit, he has to be booked according to law.

Sri V. N. PATIL.—Provided he is a culprit.

Sri D. DEVARAJ URS.—Whoever is responsible for maintenance of law and order, he has to take action against the culprit. If a Police Officer has acted violating the Criminal Procedure Code, here is the law, here is the Government which will take action

against the officer. As long as the Police acts within the four corners of the rules and regulations, nothing can be said against them; nor can we prevent them from acting.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಂತೆ.—
Provided, if he is a culprit. ಆಗ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಒಳಗೆ ಹೊಕ್ಕು ಒಡೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಚಾರ್ ಡ್ರಂ, ಮರದ ತುಂಡುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿ ಒಡಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಅವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇರಲಿ ಅಚ್ಚಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Sri V. N. PATIL.—Was it necessary for the Police to enter into the premises and beat the students who were innocent?

Sri D. DEVARAJ URS.—The Government has to act according to the rules. The law has to be enforced upon the people who disobey the law. If we had not taken action in time the situation would have gone worse and out of control.

Sri V. N. PATIL.—What I am asking is whether it is correct on the part of the Police to beat the students' head.

Sri C. M. ARUMUGAM.—You cannot sit in judgement unless you definitely know that the students have disobeyed the law.

Sri D. DEVARAJ URS.—There is some point if the students make peaceful demonstration. Supposing they go out of control, certain amount of force has to be used. They had resorted to blocking the Highways, entering into the hotels, destroying the shops, etc. In those circumstances you please tell me what the Government is expected to do. You may ask the Government that the Police may be instructed to ask the demonstrators to disperse. That has been done. The Police have done their duty. There is nothing wrong on their part.

ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನೀವು ಆ ಹುಡುಗರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ಸೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

Sri D. DEVARAJ URS.—The Hon'ble Member is asking for something else. ನಮ್ಮ ಲಂಗಪ್ಪನವರು ಸೇಳುವಂತೆ ಆ ಹುಡುಗರು ಅಹಿಂಸಾಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಡ್ಡಿಯೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹಾಗೆ ಅಹಿಂಸಾಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗ್ರಿವೆನ್‌ಸಸ್‌ನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಆದನ್ನು ಅಡ್ಡಿ ಪಡಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಾಗರಿಕ ಸರ್ಕಾರವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ.... ಏರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಹಿಂಸಾ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕೈ ಬಿಟ್ಟು ಹೈವೇಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿರಿಸಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಚಾರ್ ಡ್ರಂಗಳನ್ನು ತಂದು ಅವುಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ....

ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಪೊಲೀಸಿನವರೇ ಕಾರಣರು.....

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ತಾವು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ನೀವೂ ಕಾರಣರೇ ಎಂದು....

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ತಾವು 'ನೀವೂ ಕಾರಣರು' ಎಂದು ಯಾವ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ? ತಾವು ಆ ಪದವನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೀನೆ. There may be some agents who are doing all these mischiefs. Those people should be dealt with.

Sri D. DEVARAJ URS.—There is nothing to take back. The agents will have to be dealt with. You will all agree that goondaism should not be allowed to continue. Fee raise is a different question. ಫೀಸ್ ರೈಸ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನೀಗ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—'ನೀವೇ ಕಾರಣರು' ಎಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳಿದಿರಿ ಹಾಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸದನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಷಯದ ಮೇಲೂ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರು ಹೇಳಿದ ಪದವನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅದನ್ನು ವರದಿಯಿಂದ ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಾನೀಗ ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ತೊಂದರೆಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಅವರ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅಹಿಂಸಾಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಅದರ ಅವರು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮತ್ತು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಡ್ಯಾಮೇಜ್ ಮಾಡುವುದು ಪೊಲೀಸರ ಕಣ್ಣು ಎದುರಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕುಳಿತಿರಬೇಕೇ? ಅವರು ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಏನು ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಪೊಲೀಸಿನವರು ಕೊಡಬೇಡವೇ? ಹಾಗೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಆಗಲೂ ತಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಭೂಮಾಲೀಕರು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವೇ? ಒಂದುವೇಳೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಏನೂ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವರು ಸ್ಪೂಡೆಂಟ್ ಅಜಿಟೇಷನ್ ಎಂಬ ಸೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆಗಾಡಿ, ಮನೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹಣ್ಣಿನ ಆಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಹೋಟಲುಗಳಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ದಾಂಧಲೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಟಾರ್‌ಡ್ರೆಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿ ತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ಸುಮ್ಮನಿರಬೇಕೇ? ಹಾಗೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿಯೇ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸ್ಪೂಡೆಂಟ್‌ಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜೇರೆಯವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅಂಥವರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿಸಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

Sri V. N. PATIL.—Kindly intervene in this matter and see the fee raise controversy is settled.

Sri D. DEVARAJ URS.—The fee raise controversy is different. I have no objection for their peaceful demonstration. Let them do it. I hope the Hon'ble Members of the opposition will co-operate with the Government in maintaining law and order. ನಾನು ಸದ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಫೀಜನ್ನು ರೈಸ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸಕಾಲವಲ್ಲ. ಈಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೇನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ನಾಳೆ 'ನೀವು ಹೇಳಿದಿರಿ ಮಾಡಲಿ' ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಟೀಕೆಗಳು ಬರಬಹುದು. ಹಿಂದೆ ಆ ವಿಚಾರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ

ಬಂದಿತ್ತು. ಆಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈಗ ಮತ್ತೆ ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಏನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಾಂಗವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟಿ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಸಭೆಗೆ ನನ್ನ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

3.00 P.M.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಉತ್ತರದಿಂದ ತಾವಿಬ್ಬರೂ ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಆಡ್ವರ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್‌ ವೋಲೆಂಟಿಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri B. B. SAYANAK.—Madam Speaker, the Hon'ble Chief Minister said the Police have every right to enter the houses. This is highly objectionable. Even the Britishers did not do so and this Government is doing it.

Sri D. DEVARAJ URS.—How do you say it is not correct? It is your opinion. The Law is one and the same whoever it may be.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ನಾವು ತೃಪ್ತರಾಗಿದ್ದೇವೆಂದು ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದೀರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಚಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಇಂತಹ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಅಲ್ಲ ನಡೆದಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕಾರಣರಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನೀವೇ ಕಾರಣರು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ನಾವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಾರಣರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನರು ಇಂತಹ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕುವುದು ಉಂಟೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್ (ಸಿಂಧಿ).—ಉತ್ತರ ಭಾಗದ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಫೀಸ್, ಮಾಸಿಕ ವರಮಾನ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಇರತಕ್ಕವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾಫಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಇವತ್ತು ಕೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

I did say so, madam, if I remember it alright. I think the Leader of the Opposition also will bear with me. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ ಕಮಿಷನ್‌ ಇರುವ ಭಾಗ, ಅದು ಎಲ್ಲದರೂ ಅಲ್ಲಗೆ ಎಲ್ಲ ತರಹ ಸಹಾಯ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಫೀಸ್‌ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ. ಬಿಜಾಪುರ ಉತ್ತರ ಭಾಗ ಮತ್ತು ಇತರ ಭಾಗಗಳ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. It includes all such areas.

ಶ್ರೀ ವಾಚಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಿನ್ನೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ವೇಷ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಒಬ್ಬ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ ಕಮಿಷನರ್‌, ಹೆರ್ಟ್‌ ಆಫೀಸರ್‌, ಇವರು ಯಾರೋ ಅಧಿಕಾರಿ ಒಬ್ಬರು ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಪ್ಪಾಬಾ ರಿಯತವಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದವರು ಯಾರು? ಅವರು ಬಂದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆಯೇ? ಏಕೆ ಬಂದರು? ಅವರನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ ಕಮಿಷನರ್‌ ಮತ್ತು ಹೆರ್ಟ್‌ ಆಫೀಸರ್‌ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ, ನೀವಾಗಿ ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕಂಟ್ರೋಲ್‌ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಆ ವಿಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ತಪಾಸು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ.